

Advokaters ansvarsforhold - tendenser

Advokat Søren Bergenser

Ansvarsgrundlaget

- Culpa
- Regelgrundlag: Rpl. § 126 – god advokatskik
- Professionsansvarsnorm knyttet til advokatbegrebet
- Forpligtelsens karakter

- Hvordan ville en sædvanlig god advokat have handlet i en tilsvarende situation
- Specialmålestok ctr. specialistmålestok?
- Klare advokatfejl – strengere norm – ekspeditionsfejl og forældelse af krav (herunder personskadekrav) - områder, hvor ansvaret vurderes strengere end den almindelige professionsansvarnorm?

§ 126. En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

God advokatskik

- Disciplinære regler
- Advokatrådets Responsumudvalg
- Advokatnævnet
- Erstatningsretlig betydning.....

TREDJEMANDSKRAV (ikke-kontraktsparter)

I dansk ret anerkendes professionelles erstatningskrav i forhold til tredjemand – også i forhold til almindelig formueskade

FED 1997.839V

UfR 2002.1803H

UfR 2004.1153V

UfR 2005.502H

UfR 2012.2366H

"Ansvaret kun pålægges i tilfælde af fejl af graverende karakter" (Vinding Kruse – Advokatansvaret)

"I relation til tredjeparter kan man ikke overføre de skærpede regler for professionsansvaret" (Bryde Andersen / Lookofsky – Lærebog i obligationsret I)

To nylige, markante og domfældende
højesteretsafgørelser – en tendens?:

UfR 2024.246H – Bech Bruun-dommen

UfR 2026.867H – Jes Dorph-Petersen-dommen

UfR 2026.867H Jes Dorph-Petersen-sagen

- 9. december **2025** – Højesterets dom i erstatningssagen (UfR 2026.867H)
- 7. maj **2025** – Højesterets dom i nævnssagen (UfR 2025.2886H)
- 17. marts **2025** – Østre Landsrets dom i erstatningssagen
- 18. juni **2024** – Østre Landsrets dom i nævnssagen
- 7. november **2021** – Advokatnævnets afgørelse

Advokats (A) erstatningsansvar for advokatundersøgelse af sexuel chikane og usund kultur på TV2 i efteråret 2020

Opdragsgiver/klient: TV2

2 forhold anmeldt – hhv. i 2001 og 2003

På baggrund af advokatundersøgelsens konklusioner bringes JDPs ansættelse hos Nordisk Film/tilknytning til TV2 til ophør – JDP indbringer A for Advokatnævnet og fremmer erstatningskrav på DKK 2 mio. ved domstolene

A modtager kritik ved Advokatnævnet i afgørelse af 7. november 2021
A frifindes i Østre Landsret – ikke tilstrækkeligt grundlag for culpa

Højesteret:

- a. Skærper kritikken i "nævnsagen" (UfR 2025.2886H)
- b. Tilstrækkeligt grundlag for culpa (samt kausa og adækvans)

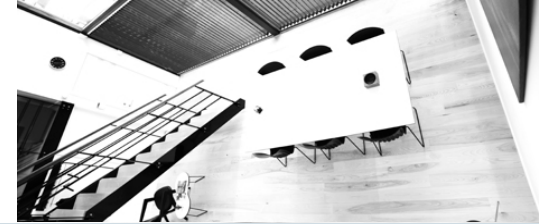
Højesterets præmisser:

A. En advokat vil **som udgangspunkt** ikke kunne pålægges ansvar overfor en tredjepart som følge af en advokatundersøgelse, medmindre der foreligger **særlige omstændigheder**

→

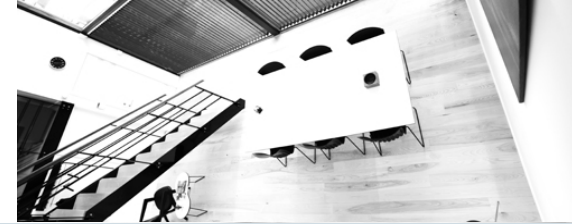
-**grove fejl**, eller

-tilsidesættelse af en **omsorgspligt** på grund af advokatundersøgelsens karakter

B. Højesterets kritikpunkter af undersøgelsens udførelse

- A redegjorde på online-mødet ikke for hvilke konkrete handlinger i 2001 og 2003 hun fandt kritisable og som udgjorde grundlaget for at anbefale en afskedigelse (fratog mulighed for reel kontradiktion)
- Kritisabelt at A alene lagde de to indberetteres oplysninger til grund for sin vurdering af "seksuel chikane", der er et begreb i ligestillingslovgivningen
- Kritisabelt at A ikke kom ind på den bevismæssige betydning af at de to forhold lå 19 og 17 år tilbage i tid
- Kritisabelt at A ikke havde gennemført flere interviews med både JDP og de to indberettere, hvor deres opfattelser gensidigt var blevet forelagt hinanden (igen et tema om manglende kontradiktion)
- H finder at A ikke havde grundlag for at konkludere, at JDP havde begået seksuel chikane
- H finder at A har tilsidesat sin omsorgspligt
- Dermed culpa – kort bemærkning om kausa og adækvans og fuldt medhold i forhold til opgørelsen af kravet

C. Højesterets konklusion:

- H's kritik af undersøgelsens tilrettelæggelse udgør grove fejl (grov uagtsomhed?)
- H finder at A har tilsidesat sin omsorgspligt

→ Dermed culpa – kort bemærkning om kausa og adækvans og fuldt medhold i forhold til opgørelsen af kravet

UfR 2024.746H. Bech-Bruun-dommen ("Udbyttesagen")

HD af 20. november 2023 - domfældende

ØLD af 28. april 2022 – frifindelse – manglende culpa

BB rådgav i 2014 North Channel Bank om bankens mulige ansvar (straffeansvar og erstatningsansvar) ved at medvirke i transaktioner med danske børsnoterede aktier.

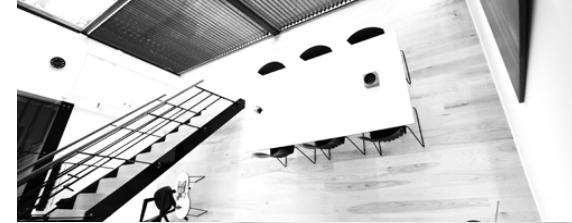
- Transaktioner hvor banken udstedte udbyttenotaer til anvendelse til at få refusion fra Skatteforvaltningen af udbytteskat
- På baggrund af ansøgningerne udbetalte Skattemyndighederne DKK 1,135 mia.
- Refusionsansøgningerne viste sig at være uberettigede – tale om fiktive transaktioner (hverken aktier, udbytter eller pengestrømme)

Højesterets præmisser:

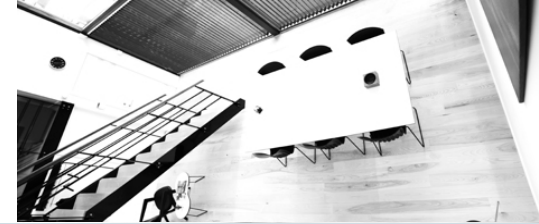
Ved vurderingen af **om en advokat ved sin rådgivning af en klient har handlet ansvarspådragende overfor skattemyndighederne**, er det afgørende, om advokaten på **uforsvarlig måde har tilsidesat skattemyndighedernes interesser** (en art omsorgspligt for skattemyndighederne?)

→ Beror på en **samlet vurdering af omstændighederne** på tidspunktet for advokatens rådgivning

I vurderingen indgår:

- som et **centralt element**, om de dispositioner, som advokaten har rådgivet om, havde **et forretningsmæssigt formål**, og
- om dispositionerne havde en **usædvanlig karakter**
- herudover indgår det **nærmere indhold af advokatens opdrag**,
- samt den **rådgivning som advokaten har ydet i det enkelte tilfælde**

Højesteret fandt efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, at advokat A hos BB havde handlet ansvarspådragende over for Skatteforvaltningen:

-advokat A fra BB måtte indse, at der var en **nærliggende** risiko for at banken sammen med andre var involveret i at udarbejde en model for uberettiget refusion af udbytteskat.

- A havde derfor **på uforsvarlig måde tilsidesat skattemyndighedernes interesser** ved at rådgive banken som sket under sagen, herunder ved i sin legal opinion at angive at banken "ikke bør være underlagt" civilretligt eller strafferetligt ansvar for sin deltagelse.

(sagens præmisser om adækvans behandles ikke i nærværende sammenhæng)

Bech-Bruun-dommens præcedens:

- Står den ud ift sammenhængen mellem "god advokatskik" og culpa? Nej
- Kan den ses som en skærpelse af advokatansvaret og tredjemandskrav? Måske... (ej grove fejl – men en omsorgspligt i forhold til Skattemyndighederne)
- Er dommen en skærpelse for advokater (og andre rådgiveres) rådgivning om skatteretlige forhold? Måske....
- Er afgørelsen en enlig svale og båret af helt særlige omstændigheder omkring et historisk stort bedrag af det danske skattevæsen ("vores fælles kasse")?